

Kantonales Sozialamt Graubünden
Uffizi dal servetsch social chantunal dal Grischun
Ufficio del servizio sociale cantonale dei Grigioni

Post spezialisà e da coordinaziun per l'egualitad e per ils dretgs da las persunas cun impediments, Jean-Pierre Schneckenburger

---

Newsletter davart l'inclusiun en il Grischun

Concept per ils cuntegns

Datum 19. August 2026

Register dal cuntegn

1	Finamira da la newsletter.....	2
2	Tgi duai leger la newsletter?.....	2
3	Texts en la newsletter	3
3.1	Tgi scriva texts per la newsletter?.....	3
3.2	Translaziun dals texts.....	3
3.3	Co duain ils texts esser scrits?	4
3.4	Titel e lunghezza dals texts	4
3.5	Fotografias.....	4
3.6	Temas da la newsletter	5

1 Finamira da la newsletter

La newsletter infurmescha davart ils temas actuals che pertutgan l'inclusiun da persunas cun impediments.

Impurtant èn cunzunt ils temas dal chantun Grischun.

Per exempel:

- novs svilups
- projects
- occurrenz

En la newsletter pon differentas persunas ed organisaziuns scriver texts.

Persunas cun impediments pon scriver texts.

Ed uschia parter lur experientschas e savida.

Er autras persunas ed organisaziuns pon scriver texts.

Per exempel:

- organisaziuns per e da persunas cun impediments
- federaziuns
- vischnancas
- il chantun

Tge èn las finamiras da la newsletter?

Cun la newsletter duain:

- persunas cun impediments esser visiblas e pudair dir lur parairi.
- vegnir mussads communablamain ils progress da l'inclusiun.
- er vegnir numnads ils problems e las barrieras.
- vegnir mussads buns exempels da la pratica.
- vegnir preschentadas purschidas existentas e novas.
- persunas ed organisaziuns sa barattar e schlargiar lur rait.
- savida ed experientschas vegnir partidas cun tuttas e tuts.

2 Tgi duai leger la newsletter?

Tgi duai leger la newsletter?

- persunas cun impediments, lur confamigliars e lur appartegnents
- posts spezialisads

- federaziuns ed organisaziuns per e da persunas cun impediments
- vischnancas
- collavuraturas e collavuratur da l'administraziun chantunala
- patrunas e patrums
- tut las persunas che s'interessan per l'inclusiun

3 Texts en la newsletter

3.1 Tgi scriva texts per la newsletter?

Il Post da coordinaziun per ils dretgs da las persunas cun impediments scriva sez texts per la newsletter.

Er auters pon scriver texts per la newsletter.

Per exempel:

- persunas cun impediments
- federaziuns ed organisaziuns per e da persunas cun impediments
- vischnancas
- il chantun

Els pon trametter lur texts al Post da coordinaziun per ils dretgs da las persunas cun impediments.

L'adressa dad e-mail è: Jean-Pierre.Schneckenburger@soa.gr.ch

Il Post da coordinaziun per ils dretgs da las persunas cun impediments legia quests texts.

Sch'insatge n'è betg cler, dumonda il Post da coordinaziun per ils dretgs da las persunas cun impediments anc ina giada suenter.

Sche tut è bun: Il Post da coordinaziun per ils dretgs da las persunas cun impediments publitgescha alura quests texts en la newsletter.

Il Post da coordinaziun guarda tranter auter sin quai:

- Tge èn ils temas impurtants per il mument?
- Tgi ha tramess sco emprim in text?

La newsletter cumpara almain duas giadas l'onn.

3.2 Translaziun dals texts

La newsletter cumpara adina en las trais linguas chantunalas ed en lingua simpla.

Las linguas chantunalas èn:

- tudestg

- rumantsch
- talian

Al Post da coordinaziun per ils dretgs da las personas cun impediments po in text vegnir tramess mo en ina lingua.

El lascha alura translatar ils texts en las autras linguas.

La translaziun dura normalmain 2 fin 3 emnas.

3.3 Co duain ils texts esser scrits?

Ils texts duain:

- esser scrits uschè simpel sco pussaivel.
- esser scrits cun respect ed en moda inclusiva.
- explitgar plects difficils.
- infurmar e betg far reclama per insatge.
- mussar experientschas e soluziuns.
- mussar exempels positivs.
- dentant betg taschentar problems e barrieras.
- esser vairs.
- far curaschi.
- mussar, tge che po vegnir fatg sco proxim per dapli inclusiun en il Grischun.

3.4 Titel e lunghezza dals texts

Mintga text ha in titel captivant.

In text ha tranter 50 e 250 plects.

3.5 Fotografias

Tar mintga text vegn tramess almain ina fotografia al Post da coordinaziun per ils dretgs da las personas cun impediments.

La fotografia sto ir a prà cun il text.

Sche necessari, ston las suandantas infurmaziuns vegnir agiuntadas a la fotografia:

- Tgi ha fatg la fotografia.
- Danunder vegn la fotografia.
- Permissiun da pudair publitgar la fotografia en la newsletter.

Questas infurmaziuns èn necessarias, sch'i n'è betg in'atgna fotografia.

Èn da vesair e d'enconuscher singulas personas sin la fotografia?

Lura ston ins dumandar la permissiun da questas persunas.

Questa lubientscha ston ins trametter al Post da coordinaziun per ils dretgs da las persunas cun impediments.

Uschiglio na dastgan questas fotografias betg vegnir mussadas en la newsletter.

3.6 Temas da la newsletter

En ina gasetta datti il tema «sport» u «aura».

Lura san ins: En quest text vai per il «sport» u per la «aura».

Er la newsletter davart l'inclusiun ha differents temas.

La glista qua sutvart mussa ils differents temas en la newsletter.

Sin la glista a dretga vegnan ils temas declerads pli detagliadamain.

Tema	Decleraziun
En atgna chaussa	Tar il tema «En atgna chaussa» infurmescha il Post da coordinaziun per ils dretgs da las persunas cun impediments davart agens projects.
Projects actuals	Novs projects per realisar la Convenziun da l'ONU davart ils dretgs da las persunas cun impediments vegnan preschentads tar il tema «Projects actuals».
En il focus	Tar il tema «En il focus» preschenta la newsletter la lavur. Per exempel da: • federaziuns, organisaziuns u posts spezialisads • vischnancas • patronas e patrons • collavuraturas e collavuratur cun impediments Tranter auter: • differentas purschidas da e per persunas cun impediments • projects terminads Per ils proxims dis d'acziun 2027 pon per exempel vegnir preschentads: • lavurantas e lavurants • patronas e patrons • differentas purschidas en il sector lavur En il center stattan las lavurs concretas e las bleras abilitads da persunas cun impediments.
Da l'administraziun	Sco tar il tema «En il focus» vegn er tar il tema «Da l'administraziun» preschentada la lavur.

	Qua vai però per la lavur d'uffizis e da partiziuns dal chantun Grischun. Preschentads vegnan per exempel: • purschidas • projects • lavurs per dapli inclusiun • buns exempels dal chantun
Persunas raquintan	Tar il tema «Persunas raquintan» raquintan persunas cun impediments da lur vita e da lur experientschas. Er persunas parentas, da confidenza u da differentas professiuns (manischunzas e manischunzs da bus, magistras e magisters) pon raquintar da lur experientschas. Per exempel: • istorgias dal mintgadi • istorgias da la vita • experientschas cun l'inclusiun • bunas soluziuns • obstachels e barrieras • giavischs a la politica ed a la societad Il text po er vegnir preschentà sco curta intervista.
Savevas Vus gia? / savida en moda cumpacta	La newsletter explitga tar «Savevas Vus gia?» per exempel: • restricziuns ed impediments • communicaziun cun la scrittira da Braille u cun la lingua da segns • meds d'agid e soluziuns tecnicas • noziuns impurtantas dal tema inclusiun • cifras e fatgs • statisticas e studis • svilups en Svizra ed en auters pajais • novs svilups tar ils dretgs da persunas cun impediments Ultra da quai dat la newsletter tips per la pratica. Per exempel: • tips per dapli accessibladad senza barrieras • soluziuns simplas per il mintgadi
Vaira u inventà libramain?	Tar «Vaira u inventà libramain?» vegn insatge explitgà u raquintà. Tuttina sco tar il tema «Savevas Vus gia?».

	Quai po ussa dentant er esser ina manzegna. Èsi ina manzegna? La risposta è da leger a la fin da la newsletter.
Prendai part!	Tar il tema «Prendai part!» infurmescha la newsletter er davart pussaivladads da prender part. Per exempel ad occurrenzas u a projects. U ad enquistas.
Acziun – reacziun	Tar il tema «Acziun – reacziun» èsi er pussaivel da preschentar differentas acziuns en la newsletter. Per exempel: • dis d'acziun internaziunals • dis d'acziun naziunals • acziuns da differentas organisaziuns • acziuns da l'administraziun chantunala.
Chalender d'occurrenzas	En la newsletter èsi pussaivel da cundivider occurrenzas impurtantas. Quellas occurrenzas ston esser publicas. Quai vul dir: Tut las persunas interessadas ston pudair sa participar.

Quests temas èn exemplarics per ils texts en la newsletter.

Qua n'èn betg enumerads tut ils temas.

Er texts d'auters temas èn bainvis.

Per exempel:

- cultura
- furmaziun
- ulteriurs temas

Impurtant è mo: Il text sto avair in connex cun la Convenziun da l'ONU davart ils dretgs da las persunas cun impediments.